

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

עבודה זרה דף מ"ד ע"ב

היכן השיב רבן גמליאל לאותו הגמון את התשובות דלהלן? [תד"ה תנא].

לרשב"ס ¹	"אין משיבין במרחץ"	"אני לא באתי בגבולה וכו'"
מחוצ למרחץ	מחוצ למרחץ	מחוצ למרחץ
לרבינו אלחנן	בבית האמצעי	בבית החיצון

לפירוש אביי במחלוקת ר' חמא ורב אושעיא בתשובת ר"ג לאותו הגמון, האם מותר לרחוץ במרחץ דלהלן?

לר' אושעיא	בע"ז שקדמה למרחץ	במרחץ שקדם לע"ז
מותר	מותר	מותר
לר' חמא	לאדם חשוב: אסור לשאר בני אדם: מותר ²	מותר

לפירוש רבה בר עולא במחלוקת ר' חמא ורב אושעיא בתשובת ר"ג לאותו הגמון, האם מותר לרחוץ במרחץ דלהלן?

לר' אושעיא	כשאומרים נעשה מרחץ נוי לאפרודיטי	כשאומרים נעשה אפרודיטי נוי למרחץ
מותר ³	מותר	מותר
לר' חמא	אסור ⁴	מותר

¹ הנה הוקשה לראשונים, דהרי גם תשובת "אין משיבין במרחץ" הוא דברי תורה, ולכך פירש רשב"ס שגם תשובה זו אמר לו בחוץ, והיינו שהסביר לו למה לא השיבו קודם - משום שאין משיבין במרחץ.

² דמותר להנות מע"ז שלא בטובה (היינו כשאין צריך להחזיק טובה לכמרים שלה). אולם רבן גמליאל שהיה אדם חשוב - עצם הדבר שהוא רוחץ במרחץ זה היא טובה וחשיבות לכמרי העכו"ם, ולכך אם היה הע"ז קודמת למרחץ היה אסור לר"ג לרחוץ שם. וזוהי סברת ר' חמא שאמר שלא היתה תשובת ר"ג לאותו הגמון תשובה גנובה.

³ דאין הקדש לעבודה זרה באמירה - עד שיקריב בתקרובת, והמרחץ אינו תקרובת לכך אינו נאסר.

⁴ רש"י פירש מטעם נוי ע"ז האסור, דאם רחיצה היא נוי לע"ז אסור לרחוץ אף שאין המרחץ עצמו אסור בהנאה. ותוס' פירשו שודאי אין הרחיצה נוי וכן אין המרחץ נוי, מ"מ מדרבנן יש לחשוב את המרחץ כנוי, ואם היו אומרים נעשה מרחץ נוי לאפרודיטי - היה אסור מדרבנן לרחוץ שם.